

Waldorfské lyceum Dobromysl

Škola pro svět, který se mění... protože vzdělávat se dá i jinak

Waldorfské lyceum Dobromysl je čtyřletá střední škola zakončená maturitou v oboru Kombinované lyceum. Nabízí všeobecné vzdělání, které propojuje humanitní, přírodovědné, technické, umělecké i praktické oblasti. Každý rok otevíráme jednu třídu s nejvýše třiceti studenty.

Střední škola není jen cesta k maturitě ani pouhá příprava na studium na vysoké škole. Čtyři roky na střední mohou být časem, kdy mladý člověk poznává svět, hledá souvislosti, zkouší nové věci a postupně zjišťuje, co dokáže a kam chce směřovat.

Naším cílem proto není připravovat studenty pouze na jednu konkrétní profesi. Svět práce i společnost se rychle proměňují. Některá povolání vznikají právě teď, jiná budou za několik let vypadat úplně jinak a další dnes ještě ani neznáme. Za důležité proto považujeme, aby si mladí lidé ze školy neodnášeli jen soubor vědomostí, ale také schopnost ptát se, hledat souvislosti, přemýšlet, ověřovat informace, učit se nové věci, spolupracovat a tvořit.

Chceme, aby do budoucnosti vstupovali s otevřeností, vlastním úsudkem a odvahou hledat nové cesty, ať už je zavedou k technologiím, přírodním vědám, medicíně, společenským oborům nebo úplně jinam.

Čas hledat vlastní úsudek

Waldorfská pedagogika nahlíží na vývoj člověka v sedmiletých obdobích. Doba studia na střední škole spadá převážně do takzvaného třetího sedmiletí, tedy období od 14 do 21 let. V tomto období se mladý člověk stále výrazněji osamostatňuje v myšlení. Nestačí mu

pouze přijímat hotové odpovědi a autority. Potřebuje se ptát:

Proč?

Jak to víme?

Platí to vždy?

Co si o tom myslím já?

Postupně si vytváří vlastní postoje a hledá své místo mezi ostatními i ve světě kolem sebe. Proto by podle našeho pojetí střední škola neměla být místem pouhého předávání informací. Má vytvářet příležitosti k pozorování, diskusi, vlastní zkušenosti, tvorbě i samostatnému úsudku. Student se neučí pouze reprodukovat to, co mu bylo řečeno. Učí se vytvářet si vlastní názor, podložit jej, vysvětlit a v případě potřeby také přehodnotit.

S tím souvisí i samostatnost. Ta nevzniká tím, že mladému člověku jednoduše řekneme: „Teď už si porad sám.“ Potřebuje ji postupně trénovat: plánovat vlastní práci, spolupracovat, rozhodovat se a nést odpovědnost za to, co dělá.

Hlavou, srdcem i rukama

Jedním z důležitých principů waldorfského vzdělávání je snaha oslovovat člověka jako celek: jeho myšlení, citění i vůli. Nestačí pouze něco vědět. Potřebujeme také umět svět vnímat, vytvářet si k němu vztah a dokázat své myšlenky proměnit v čin. Proto mají na našem lyceu vedle akademických předmětů své místo také umění, hudba, pohyb, řemesla, praktika, divadlo a další formy vlastní tvorby.

Myslet – vnímat – jednat. Tyto oblasti od sebe v životě nejsou oddělené. A neměly by být oddělené ani ve vzdělávání.

Nejdříve poznávat, potom se specializovat

S pohledem na dospívání jako na období hledání vlastního úsudku souvisí i naše přesvědčení, že patnáct let je poměrně brzy na příliš úzké profesní rozhodnutí. První dva roky proto studenti poznávají různé oblasti společně. Smyslem není, aby byli ve všem dobří nebo aby je všechno bavilo. Všeobecné vzdělání má také otevírat dveře k oblastem, které by si člověk sám možná nevybral, a dát mu příležitost objevit schopnosti a zájmy, o kterých dosud nevěděl.

Teprve od třetího ročníku si volí jedno ze tří zaměření: technické, přírodovědné nebo humanitní. Specializace všeobecné vzdělání rozšiřuje, ale nenahrazuje. Široký základ dává mladému člověku čas i zkušenost, aby se pro své další směřování rozhodl vědoměji.

Waldorfské, ale otevřené všem

Waldorfská pedagogika má více než stoletou tradici. K jejím charakteristickým prvkům patří například epochové vyučování, slovní hodnocení, důraz na vlastní zkušenost a propojení intelektuální, umělecké a praktické práce.

Naše lyceum přirozeně navazuje na waldorfskou základní školu. Není ale určeno pouze jejím absolventům. Studovat u nás mohou i mladí lidé, kteří s waldorfskou pedagogikou dosud žádnou zkušenost nemají. A protože se některé věci u nás dělají jinak než na běžné střední škole, věnujeme jim v dalších textech jednu jednoduchou otázku:

Proč to děláme takhle?

Adaptační kurz

První týden v tomto školním roce se naše X. třída vydala na „adapták“, aby se její žáci mohli lépe poznat.

Týden jsme strávili v Jáchymově, ve městě s bohatou historií, kterou jsme zde mohli objevovat.

Bydleli jsme v útulném penzionu na kraji lesa v krásné přírodě.

Hráli jsme hry a při nich jsme se poznávali se spolužáky i s učiteli. Například jeden večer jsme strávili u kvízu, kde se přiřazovaly neuvěřitelné zážitky našich učitelů k jejich vlastníkům. Na konci týdne jsme si stejný kvíz připravili i pro učitele, takže i oni museli trochu zapojit hlavičky.

Každý den jsme se zúčastnili venkovních aktivit. Moc nás bavilo malování u jezera i další týmové hry v lese.

Kromě každodenní procházky jsme měli ve čtvrtek celodenní výlet. Vydali

jsme se do jáchymovských dolů prozkoumávat tamější historii i fungování samotného pracovního tábora. Jeskyně byly fascinující, ač vyprávění o dřevěných podpěrách, díky nimž by se chodby neměly zhroutit, nebylo moc uklidňující.

Po exkurzi jsme se společně vydali do města a po zakoupení svačinek zpátky na penzion. Zpáteční trasa byla náročná, vedla vzhůru do strmého kopce, do kterého jsme šlapali nejméně půl hodiny asi s pěti přestávkami. Nakonec jsme ale byli rádi, že jsme cestu zvládli s úsměvem a stihli se vrátit pod střechu, než se spustil velký liják.

Během volného času jsme se scházeli venku na malém hřišti nebo jsme se všichni namačkali do jednoho pokoje, kde jsme si povídali, hráli a zpívali. A tak z nás „adapták“ vytvořil veselý a přátelský kolektiv.

Jo, a výborně nám vařili!

„Děkujeme za adapták, těšíme se, co dalšího s Waldorfskou školou zažijeme!“

Za celou desátou třídu zdraví Helča.

Rozhovor s X. třídou a s třídní učitelkou Hanou Kůstovou

„Ahoj, jmenuji se Týna a spolu s mými spolužačkami a spolužáky jsme desátá třída, nová studijní posila Waldorfské školy. Abychom se trochu poznali, připravili jsme si pro vás krátký rozhovor se třídou a naší novou paní učitelkou. Snad se vám bude líbit a my se budeme těšit na osobní setkávání ve škole na školních akcích!“

Proč Waldorfské Lyceum?

Žáci:

- Chodila jsem na Waldorfskou základku a Waldorfská škola mi vyhovuje.
- Už od začátku vybírání školy jsem věděla, že nechci na státní gympl.
- Líbil se mi přístup, a to, že je to něco jiného.
- Chtěla jsem vyzkoušet něco nového.
- Jako „domškolačka“ celých 9 let jsem chtěla něco jiného než klasickou střední.

Paní učitelka:

- Hledala jsem alternativní školu s jiným přístupem k žákům, než má státní škola. Na Waldorfské škole Dobromysl se mi líbí partnerský vztah mezi žáky a učiteli i týmová spolupráce mezi učiteli navzájem. Je to škola, kde je pod-

porovaná tvořivost ve všech směrech.

- A také se moc těším na to, že nebudu muset známkovat.

Co nás tady na lyceu čeká?

Žáci:

- Čeká nás tady spousta zábavy.
- Plno zajímavých věcí, které si doufám užijeme.
- Věřím, že maturita.

Paní učitelka:

- Věřím, že podnětné a zajímavé hodiny matematiky a fyziky (předměty, které učím). A také mnoho společných zážitků a akcí.

Na co se tady těšíme?

Žáci:

- Na nová přátelství, zábavu a snad i nějakou tu zábavu i v hodině.
- Těším se na společné zážitky.
- Těším na další poznávání našeho kolektivu.
- Osobně se těším na Misi a na další učení se nových věcí.

Paní učitelka:

- Těším se na výuku v epochách a také se těším na všechny akce, které jsou společné pro celou školu.

Jaký byl náš první týden?

Žáci:

- Skvělý, „adapták“ z nás vytvořil báječný kolektiv.
- První týden byl takový nejistý, rozkoukavací.
- Bylo to moc fajn a úplně jiné, než jsem čekala.
- Nejdříve „adapták“ a pak waldorfské učení a seznamování.

Paní učitelka:

- Adaptační týden byl skvělý, celá desátá třída na adaptačním kurzu byla skvělá, spousta dobré nálady a krásných zážitků, například společné malování bylo úžasné.

Co naše třída?

Žáci:

- Za mě bomba.
- Máme nejlepší zábavnou třídu.
- Myslím si, že máme dobrý kolektiv a že jsme si dobře sedli.
- Skvěle jsme si sedli.

Paní učitelka:

- Celá 10. třída je plná skvělých a mimořádných osobností, a já jim přeji krásné čtyři školní roky, které splní jejich přání a překonají jejich očekávání.

Lyceum očima studentů

Odpovědi studentů, kteří již odmaturovali:

Co mi lyceum dalo?

- Skvělé přátele, napomohlo k sebevědomí a získala jsem spoustu nových zkušeností a zážitků.
- Velkou partu kamarádů, za které jsem nesmírně vděčná. Také zážitky, díky kterým jsem se dokázala dál rozvíjet a poznat své limity.

5 věcí, které mě na lyceu překvapily?

- Styl výuky, absence zvonění, častější výuka venku, hodiny zaměřené na konkrétní knižní díla, přístup učitelů k výuce a ke studentům.
- Styl výuky, na konci a začátku hodiny není zvonění, den Dobromysli, divadlo a Parzival s Faustem.

Kdy mi došlo, že tohle není základka?

- Při přístupu učitelů a mých spolužáků, který se od mé základní školy dost lišil.
- Jelikož to byl velký rozdíl, přejít ze státní základní školy na Waldorf, tak mi to došlo dost rychle.

Co bych chtěl/a vědět, než jsem nastoupil/a?

- Že se nemusím bát mluvit, že jiný neznamená špatný a že tu potkám spoustu lidí, kteří mě v životě posunou o velký kus.
- Že mě tu potká víc výzev, než jsem čekala, ale to, že mě potkají, mě zároveň

extrémně posune dál.

Co bych vzkázal/a budoucím studentům?

- Vzkázala bych jim, ať se nebojí projevit, jelikož správní lidé vás přijmou a budou mít rádi i se součástí vás, za kterou jste si mysleli, že se musíte stydět.
- Buďte otevření novým věcem, vše vyzkoušejte a nebojte se změn. S dobrou partou kamarádů se dá zvládnout všechno!

Odpovědi současných maturantů:

Co se vám na našem lyceu líbí?

- Přístup a zájem naší třídní paní učitelky.
- Možnost dorůst do vlastního názoru.
- Přístup.
- Různorodost probíraných oborů.
- Toalety.
- Bloky a epochy.
- Kolektiv. Začátek školy v 8:30.
- Přístup učitelů.
- Přístup k výuce.
- Přátelský přístup učitelů.
- Možnost výběru zaměření ve třetím ročníku.
- Rodinná atmosféra. Kolektivní práce se spolužáky i učiteli.
- Výběr hodin - témata probíraná na hodinách.
- Různorodé předměty a akce.

- Atmosféra.
- Přístup učitelů.
- Přístup valné většiny učitelů, který byl ve velké většině případů velmi otevřený a lidský. Po obrovských peripetiích na základní škole to pro mě byla velká úleva. Zároveň jsem měl velkou radost z kolektivu jak ve třídě, tak i mezi třídami.

Co byste rádi změnili?

- Více přípravy na maturitu. Lepší sdílení informací.
- Obědy.
- Proudění informací.
- Pravidelné informace o různých akcích či důležitých školních pracích.
- Podávání informací včas.
- Komunikace mezi učiteli a žáky.
- Organizaci a komunikaci mezi učiteli, ale i ve vztahu učitel-žáci, protože ta byla v mnoha případech nedostatečná.
- Přístup k elektronice.
- Mobilní telefony o přestávkách.
- Možnost výběru mezi uměleckou a jinou hodinou (např. jazyky).
- Větší volitelnost oborů, především ve čtvrtém ročníku.
- Umělecké hodiny mínus.
- Dostávat jednotné informace od učitelů. Nutnost být ve třídě 5 minut před začátkem hodiny.
- Občasný chaos v komunikaci informací.

Jedna věc, jeden člověk, jedna věta

Portréty učitelů odpovědí na 1 otázku: Co bych chtěl/a, aby si studenti z mého předmětu pamatovali za deset let?

Anet Berková, bothmerova gymnastika: Chtěla bych, ať si pamatují, že pohyb může být i radostí, že kolem sebe máme osoby, které jsou nám oporou a naše tělo nám je každodenním pomocníkem.

Karol Tauberová, dějiny: Že zajímat se o světové dění má smysl pro každého jednotlivce, který může po krůčcích onen „velký“ svět měnit, protože naše každodenní rozhodování či jednání může mít vliv i za těch deset let.

Kristý Bachtíková, sportovní a pohybové hry: Mým cílem je, aby si studenti z mých hodin odnesli poznání, že sportovní a pohybové hry jsou zrcadlem našeho přístupu k životu, a aby si pamatovali, že pohybem se máme bavit, nikoli se jím stresovat.

Veru Janíková, čeština: Chtěla bych, aby si pamatovali, že číst, přemýšlet o sobě i světě kolem nás a mít odvahu měnit ho k lepšímu má smysl, i když si nejsme jistí výsledkem, protože ty nejdůležitější věci v životě bývají málokdy jednoduché.

Magda Kučerová, matematika: Logaritmy možná zapomenete, ale umění myslet vám zůstane.

Fyzika: Svět není magie, za každým „to je kouzlo!“ může být „už chápu!“

Ekoenergetika a ekotechnologie: Planetu nezachrání hesla, potřebujeme znalosti, souvislosti a rozum, a tak mezi „všechno zakázat“ a „nic neřešit“ je prostor pro přemýšlení.

Adri Kotoučová, výtvarná výchova: Chtěla bych, aby si odnesli uvolnění a inspiraci.

Parsifal: Že je dovoleno chybovat a chybami zrát a vyvíjet se, protože nikdo se nerodí moudrý a dokonalý.

Faust: To, že ani všechno vědění světa nás neudělá šťastné, ale prožitek, cit a spojení se světem je to důležité.

Dějiny umění: Že jsou odrazem společnosti a života té dané doby, nejde o pouhý výstřelek módy.

Tomáš Kuba, matematika 10. třída: Jak vznikají mapy a že jsou schopni změřit území, z naměřených dat sami vytvořit přesnou mapu v měřítku a pamatovat si, jakou roli v tom hrály goniometrické funkce.

Matematika 11. třída: Že i složitá geometrie se dá spočítat a jak to souvisí s navigací v telefonu a proč nám matematici zakazovali se během pandemie potkávat.

Chemie 10. třídy: Proč v zimě solíme chodníky, proč potom teplota ledu klesne hluboko pod nulu, a přesto roztaje, jak je to s láskou kyselin a zásad k vodě a k sobě navzájem a proč sypeme do myčky sůl.

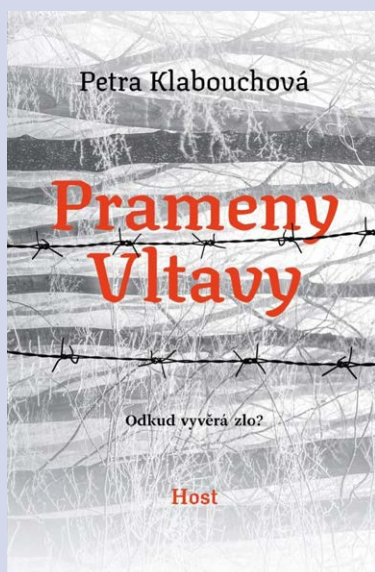
Chemie 11. třídy: Proč kovy rezaví, jaké významné role hrají kyslík a vodík, v čem měli alchymisté pravdu a proč by mobilní telefony měly být na seznamu ohrožených druhů.

Chemie 12. třídy: Rozdíl mezi skutečností a modelem, že objevovat se dá i myšlením, že hnojiva a výbušniny se dají vyrobit ze vzduchu a jak se lidstvo dopracovalo od periodické tabulky prvků k atomové bombě a jaderné fúzi.

Chemie 13. třídy: Že chemie jako věda má své místo i tam, kde bychom ho nehledali, proč stojí chemické továrny tam, kde stojí, proč jsme kvůli jednomu vynálezu všichni o něco hloupější a agresivnější a jakou roli v tom hrají velryby a fialové šaty.

Pozvánka z knihovny

Již 24. listopadu nás navštíví Petra Klabouchová, autorka románů *Prameny Vltavy*, *U severní zdi*, *Duch Pankráce* nebo šumavského mysteriózního hororu *Ignis fatuus*. Těšíme se!

Waldorfská základní škola
a střední škola Dobromysl vás zve na

DeODuší

**Den otevřených dveří trochu jinak.
A vlastně Jen tak.**

Tentokrát nebudeme o naší škole jen vyprávět. Necháme ji promluvit hudbou, poezií a obrazy. Přijďte nahlédnout do tvořivého světa Dobromysli a strávit s námi příjemný podvečer.

15. prosince 2026 od 16:30
Kde: sál školy, 3. patro

Program:

16:30 – Komentovaná výstava
výtvarných prací žáků školy

17:00 – Hudebně-poetický program:
jazzové duo Jen tak a autorská poezie žáků školy

Kontakty:

Andrea Kudrnovská, předseda Spolku rodičů, mail: vybor@waldorfpzlen.cz
Barbora Ottová, organizátor Zpravodaje, mail: zpravodaj.waldorf@seznam.cz